

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om EU-indsats og dansk indsats for hjælp i nærområder til fordrevne/ udrejste.

Af Bertel Haarder (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 19/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielsen):

Også regeringen beskæftiger sig i høj grad med den problemstilling, der er opstået ved visse landes modvilje mod tilbagetagelse af egne statsborgere, der opholder sig ulovligt i et andet land.

Det fremsatte forslag kan bl.a. ses i sammenhæng med spørgsmål nr. S 3304 og nr. S 3305 fra hr. Bertel Haarder om sammenkædning af EU-bistand og tredjelandes tilbagetagelse af borgere samt oprettelse af lejre i nærområder i EU-regi, som jeg besvarede i efteråret. Regeringen deltager i det igangværende arbejde i EU-regi om, hvorledes EU-landene kan bidrage til at løse de problemer, der er forbundet med tilbagetagelse af statsborgere, som opholder sig ulovligt i en medlemsstat, og visse aftaler mellem EU og tredjelande indeholder allerede tilbagetagsklausuler.

På mødet i Rådet for udviklingsministre i november tilkendegav jeg, at de faktiske erfaringer med asylansøgere viste, at forpligtelsen til at modtage egne statsborgere burde klargøres for alle lande, og jeg anmodede om, at dette spørgsmål på passende vis blev bragt ind i de kommende forhandlinger om samarbejdet mellem AVS-staterne og EU efter Lomé 4-konventionens udløb i år 2000. Jeg kan oplyse her, at i det oplæg til forhandlingsmandat, Kommissionen i går har lagt frem for medlemslandene, er dette spørgsmål rent faktisk taget med.

Med hensyn til modtagelses- og flygtningelejre i konflikters nærområder er det FN's flygtningehøjkommissær, der i kraft af sit ansvar for beskyttelse af verdens flygtninge forestår oprettelsen af disse lejre. Der ydes hvert år meget omfattende bistand fra såvel EU som Danmark og andre lande til UNHCR's programmer for

drift af modtagelses- og flygtningelejre, og der er ingen erfaringer fra de mange forskellige sager og situationer rundt omkring, der overhovedet peger i retning af nogen praktisk realpolitisk mulighed for, at det skulle være andre end netop UNHCR, der står for denne indsats. Regeringen finder på denne baggrund ikke, at der er grundlag for omprioritering af EU's udviklingshjælp, katastrofehjælp og anden nødhjælp som foreslået af V og K i beslutningsforslaget.

Den bilaterale danske udviklingsbistand er koncentreret på 20 programsamarbejdslande. Der er kun et begrænset antal afviste asylsøgere fra disse lande, der afventer tilbagesendelse, og programsamarbejdslandene modsætter sig ikke i væsentlig grad tilbagetagelse af egne statsborgere. Skulle der opstå en situation, hvor vi må konstatere, at et af vore programsamarbejdslande ikke udviser en rimelig samarbejdsvilje i disse sager, vil vi selvfølgelig rejse spørgsmålet over for den pågældende regering, og set i lyset af det nære samarbejde, vi har med de pågældende regeringer, ville det være mærkeligt, om vi ikke kunne finde en løsning. Hvis et af disse lande mod forventning skulle agere uacceptabelt på dette område, vil det få konsekvenser for bistandssamarbejdet – ganske som tilfældet er, hvis vi står over for uacceptable handlinger på andre væsentlige områder inden for menneskerettigheder, demokrati osv.

Regeringen finder alt i alt ikke, at det foreliggende forslag er egnet som basis for yderligere initiativer, hverken i EU-regi eller med hensyn til tilrettelæggelsen af dansk udviklingsbistand, hvorfor vi ikke kan støtte forslaget.

Lotte Henriksen (S):

Ideen bag beslutningsforslag nr. B 72 er vel dybest set at få færre flygtninge til Europa og herunder Danmark, og hvordan vil man så undgå det? Jo, ved at bygge flere flygtningelejre i nærområderne og presse landene til at tage deres statsborgere tilbage. Det er det, forslagsstillerne foreslår.

Men sådan ser jeg ikke virkeligheden. Flygtningestrømme undgås ved at forebygge konflikter og ved at hjælpe konfliktfyldte områder videre gennem overgangsbistand, udviklingsbistand og miljø- og katastrofebistand.

Konflikter skyldes ofte fattigdom, ulighed og få ressourcer, men også, at der sker forandringer i mange af verdens fattige lande. Derfor er det vigtigt at håndhæve fattigdomsorienterin-